

{tab=ตลาดนัดโค-กระบือ}

ตลาดนัดโค-กระบือ และตลาดนัดสัตว์ปีก ประจำปี 2553 เป็นเอกสารที่ได้จัดทำขึ้นจากการสำรวจตลาดนัดโค-กระบือ และตลาดนัดสัตว์ปีกที่เปิดดำเนินการในปี 2553 ดังนี้

1. ตลาดนัดโค-กระบือ

1.1 ผลการสำรวจการจัดตลาดนัดโค-กระบือ ปี 2553 ผลการสำรวจการจัดตลาดนัดโค-กระบือ ปี 2553 จังหวัดที่มีการจัดตลาดนัดโค-กระบือ รวม 45 จังหวัด มีตลาดนัดโค-กระบือทั้งสิ้น 175 แห่ง สรุปได้ดังนี้ คือ

ภาคกลาง จังหวัดที่มีการจัดตลาดนัดโค-กระบือ รวม 9 จังหวัด มีตลาดนัดโค-กระบือทั้งสิ้น 15 แห่ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดที่มีการจัดตลาดนัดโค-กระบือ รวม 19 จังหวัด มีตลาดนัดโค-กระบือทั้งสิ้น 107 แห่ง

ภาคเหนือ จังหวัดที่มีการจัดตลาดนัดโค-กระบือ รวม 16 จังหวัด มีตลาดนัดโค-กระบือทั้งสิ้น 52 แห่ง

ภาคใต้ จังหวัดที่มีการจัดตลาดนัดโค-กระบือ 1 จังหวัด มีตลาดนัดโค-กระบือ 1 แห่ง

1.2 จำนวนตลาดนัดโค-กระบือ และจำนวนโค-กระบือ ที่เข้าสู่ตลาดนัดโค-กระบือ

จำนวนตลาดนัดโค-กระบือที่เปิดดำเนินการ ปี 2553 เปรียบเทียบกับปี 2552 พบว่า ตลาดนัดโค-กระบือ มีจำนวน 175 แห่ง เท่ากับตลาดนัดโค-กระบือ ปี 2552 โดยมี ภาคกลาง มีตลาดนัดโค-กระบือ 15 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีตลาดนัดโค-กระบือ 107 แห่ง ภาคเหนือมี ตลาดนัดโค-กระบือ 52 แห่ง และภาคใต้มีการจัดตลาดนัดโค-กระบือ 1 แห่ง

ผล รวมตลาดนัดโค-กระบือ ปี 2553 เท่ากับตลาดนัดโค-กระบือ ปี 2552 นั้น เนื่องจากมีตลาดนัดโค-กระบือที่เปิดดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2552 มีบางจังหวัดที่มีตลาดนัดโค-กระบือเพิ่มขึ้นและมีบางจังหวัดที่มีตลาดนัด โค-กระบือลดลง

สำหรับตลาดนัดโค-กระบือที่เปิดดำเนินการลดลงจากปีก่อนนั้น มีสาเหตุหลายประการ เช่น สถานการณ์เศรษฐกิจไม่ค่อยดี กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง ราคาโค-กระบือตกต่ำไม่จูงใจให้เกษตรกรทำการขยาย ปริมาณเลี้ยงเท่าไรนัก ทำให้เกษตรกรบางท้องถิ่นมีการซื้อขายโค-กระบือที่หน้าฟาร์มของตนเองโดยไม่นำ มาขายในตลาดนัดโค-กระบือ มีรายงานว่าในบางท้องถิ่นตลาดนัดโค-กระบือที่มีจำนวนวันที่เปิดดำเนินการลดลง เนื่องจากมีโค-กระบือเข้ามาซื้อขายน้อยหรือเลิกกิจการเพราะไม่เป็นที่นิยมของเกษตรกรและพ่อค้า และพบว่าในบางท้องถิ่นที่เกษตรกรเลี้ยงโค-กระบือจำนวนมาก จะมีการซื้อขายโค-กระบือมากขึ้นเช่นกันโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน โดยจะเริ่มต้นทำ การเลี้ยงใหม่ในฤดูหน้าเก็บเกี่ยวข้าว ขณะเดียวกันยังพบว่า บางท้องถิ่นจะมีพ่อค้าไปซื้อโค-กระบือจากเกษตรกรที่ฟาร์มในหมู่บ้านโดยตรง นอกจากนี้ยังพบว่าตลาดนัดโค-กระบือหลายแห่งที่มีระยะเวลาเปิดดำเนินการ ตรงกันทำให้เกษตรกรที่นำโค-กระบือเข้ามาจำหน่ายในตลาดนัดโค-กระบือแห่งนั้นไม่ค่อยได้

นอกจากนี้พบว่า ตลาดนัดโค-กระบือบางแห่งที่เป็นตลาดนัดโค-กระบือขนาดเล็กและมีโค-กระบือมี จำนวนน้อยที่เข้ามาซื้อขายในตลาดนัดโค-กระบือ ทำให้ตลาดนัดโค-กระบือแห่งนั้นไม่เป็นที่นิยมของเกษตรกรและพ่อค้ามาทำการ ซื้อขาย ส่งผลให้ตลาดนัดโค-กระบือแห่งนั้นปิดกิจการลง ในบางท้องถิ่นในบางจังหวัดที่มีตลาดนัดโค-กระบือเพิ่มขึ้น เพราะจังหวัดนั้นมีการเลี้ยงโค-กระบือเพิ่มขึ้น และตลาดนัดโค-กระบือที่มีอยู่ห่างไกล ทำให้สิ้นเปลืองค่าขนย้าย พ่อค้าและเกษตรกรจึงขอเปิดตลาดนัดโค-กระบือเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ตลาดนัดโค-กระบือ การสนับสนุนให้เงินทุนจากภาครัฐในส่วนท้องถิ่นและมีการจัดทำโครงการการตลาด นัดโค-กระบือ ทำให้ตลาดนัดโค-กระบือแห่งนั้นสามารถดำเนินการต่อไปได้ต่อไป และมีบางจังหวัดรายงานว่า ตลาดนัดโค-กระบือบางแห่งเป็นตลาดที่พัสดุตัวไม่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยน แต่เป็นการนำสัตว์มาพักแล้วนำไปจำหน่ายในตลาดอื่นๆต่อไป

จากการรายงานของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในปี 2553 กล่าวว่าสาเหตุที่ตลาดนัดโค-กระบือลดลง ในแต่ละภาคในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ รายงานจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สรุปได้ดังนี้

ภาคกลาง เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ พื้นที่การเลี้ยงลดลง บางจังหวัดไม่มีการจัดตลาดนัดโค-กระบือและเกษตรกรในบางพื้นที่ขายโค-กระบือเพื่อทำอาชีพอื่นกันมากขึ้น

ภาคเหนือ เนื่องจากเกษตรกรบางพื้นที่ขายโค-กระบือเกือบหมดฟาร์มในฤดูร้อนที่ผ่านมา เพราะอากาศร้อนและภัยแล้งที่ยาวนาน และเมื่อเข้าสู่ฤดูฝน ฝนกลับทิ้งช่วง เกษตรกรขาดแคลนทั้งหญ้าแห้งและหญ้าสดในการเลี้ยงโค-กระบือและการขาดแคลนทุ่งหญ้าสาธารณะในการเลี้ยงสัตว์

ภาคใต้ เนื่องจากตลาดนัดโค-กระบือบางแห่งในจังหวัดนราธิวาสปิดลง เพราะประเทศมาเลเซียปิดชายแดนระหว่างประเทศ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีตลาดนัดโค-กระบือเพิ่มขึ้น และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือรายงานว่า มีสาเหตุเนื่องจากตลาดนัดโค-กระบือบางแห่งปิดการดำเนินการ ขณะเดียวกันมีบางแห่งเปิดดำเนินการเพิ่มขึ้นมากกว่าจำนวนตลาดนัดโค-กระบือ ที่ปิดการดำเนินการ แต่กลับมีจำนวนโค-กระบือที่เข้าสู่ตลาดนัดโค-กระบือลดลง เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา 1-2 ปี ราคาโค-กระบือตกต่ำ และปัญหาจากภัยแล้ง การขาดแคลนทุ่งหญ้าสาธารณะในการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เกษตรกรบางพื้นที่ตัดสินใจขายโค-กระบือออกจากฟาร์ม

สำหรับจำนวนโค-กระบือที่เข้าสู่ตลาดนัดโค-กระบือ ปี 2553 พบว่าจำนวนโค-กระบือที่เข้าสู่ตลาดนัดโค-กระบือ ทั้งสิ้นประมาณ 2,714,000 ตัว (แยกเป็นโค 2,088,800 ตัว กระบือ 625,200 ตัว ตามลำดับ) เทียบกับปี 2552 มีจำนวนโค-กระบือหมุนเวียนในตลาดนัดโค-กระบือ จำนวน 3,019,100ตัว 3 ลดลงร้อยละ 10.11 ภาคกลางมีจำนวนโค-กระบือเข้าสู่ตลาดนัดโค-กระบือ 240,300 ตัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนโค-กระบือ เข้าสู่ตลาดนัดโค-กระบือ 1,514,300 ตัว ภาคเหนือมีจำนวนโค-กระบือเข้าสู่ตลาดนัดโค-กระบือ 956,300 ตัว และภาคใต้มีจำนวนโค-กระบือเข้าสู่ตลาดนัดโค-กระบือ 3,100 ตัว

จำนวนโค-กระบือที่เข้าสู่ตลาดนัดโค-กระบือและหมุนเวียนในตลาดนัดโค-กระบือลดลงจากปี 2552 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจปีนี้ที่ชะลอตัว ทำให้เกษตรกรเลี้ยงโค-กระบือ และนำโค-กระบือเข้ามาซื้อขายในตลาดนัดโค-กระบือน้อยลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งจำนวนโค-กระบือที่ทำการซื้อขายในตลาดนัดโค-กระบือส่วนหนึ่งเกษตรกรจะนำไป ขยายพันธุ์ และอีกส่วนหนึ่งพอค่านำไปฆ่าเป็นอาหารและจำหน่ายเพื่อการบริโภคต่อไป ส่วนโค-กระบือที่เหลือจากการซื้อขาย เกษตรกรจะนำโค-กระบือนั้นกลับไปเลี้ยงที่ฟาร์มของตนเอง และเมื่อยามมีความต้องการต้องใช้เงินทุนก็จะนำโค-กระบือที่เลี้ยงไว้ไปขายที่หน้าฟาร์มหรือนำไปขายในตลาดนัดโค-กระบือต่อไป

{tab=ราคาโค-กระบือในตลาดนัด}

1.3 ราคาโค-กระบือราคาโค-กระบือที่ซื้อขายในตลาดนัดโค-กระบือ

จะแตกต่างกันไปตามราคาตลาดและภาวะของ ตลาดในขณะนั้น ทำให้ราคาโค-กระบือในแต่ละแห่งแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับอุปสงค์อุปทานของโค-กระบือ เช่น ช่วงก่อนฤดูการทำนา เกษตรกรจะมีความต้องการโค-กระบือไว้ใช้แรงงานในไร่นา ในระยะนี้ราคาโค-กระบือค่อนข้างสูง แต่เมื่อหมดฤดูการทำนา เกษตรกรบางส่วนจะนำโค-กระบือออกจำหน่ายทำให้ปริมาณโค-กระบือในตลาดนัดโค- กระบือมีมากขึ้น ราคาในระยะนี้จึงลดลงต่ำกว่าช่วงอื่น ๆ การกำหนดราคาซื้อขายเป็นการกำหนดราคาโดยเหมาเป็นตัว เปรียบเทียบกับราคาในตลาดท้องถิ่นและวัตถุประสงค์ของการซื้อขาย ได้แก่ การซื้อไปเพื่อทำพันธุ์หรือฆ่าเพื่อเป็นอาหาร กรณีที่ซื้อไปเพื่อทำพันธุ์ผู้ซื้อจะพิจารณารูปร่างลักษณะภายนอกโดยพิจารณา ถึงความสมบูรณ์แข็งแรง รูปร่างได้สัดส่วนไม่มีลักษณะผิดปกติ อายุและพันธุ์ หากเป็นพันธุ์ที่นิยมด้วยแล้วราคาค่อนข้างสูง ส่วนกรณีที่ใช้ฆ่าเป็นอาหารนั้น นอกจากพ้อค่านจะพิจารณารูปร่างลักษณะภายนอก

และใช้ประสบการณ์และความชำนาญ คำนวณเป็นน้ำหนักเนื้อ โดยประมาณราคาตามน้ำหนักเนื้อ สำหรับโค-กระบือที่มีอายุมากจะมีราคาลดลงมาก

ปี 2553 ราคาซื้อขายโค-กระบือในตลาดนัดโค-กระบือ จำแนกตามรายภาค (โดยไม่ได้จำแนกตามพันธุ์และวัตถุประสงค์ของการซื้อขาย) สรุปได้ดังนี้

ภาคกลาง

โค ขนาดน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 224 กิโลกรัม	ราคาตัวละ	9,120 บาท
กระบือ ขนาดน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 283 กิโลกรัม	ราคาตัวละ	11,780 บาท

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โค ขนาดน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 237 กิโลกรัม	ราคาตัวละ	9,030 บาท
กระบือ ขนาดน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 301 กิโลกรัม	ราคาตัวละ	12,660 บาท

ภาคเหนือ

โค ขนาดน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 241 กิโลกรัม	ราคาตัวละ	8,680 บาท
กระบือ ขนาดน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 264 กิโลกรัม	ราคาตัวละ	11,390 บาท

ภาคใต้

โค ขนาดน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 200 กิโลกรัม	ราคาตัวละ	14,000 บาท
กระบือ ขนาดน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 300 กิโลกรัม	ราคาตัวละ	14,500 บาท

[เอกสารฉบับเต็ม](#)

ข้อมูลโดย กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจปศุสัตว์ สำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์
วันที่เริ่มเผยแพร่ , 30 กันยายน 2553

{/tabs}